

vil ikke længere spille en så fremtrædende rolle. Endelig vil kapløbet ikke have den samme grad af stabilitet, som har karakteriseret det amerikansk/sovjetiske kapløb i form af en evne til gensidig afskrækkelse. På baggrund af artiklen synes det mærkeligt, at ingen af de øvrige artikler beskæftiger sig med de udfordringer, et sådan nyt våbenkapløb indebærer.

Bogens største problem er dog dens sammensatte natur. Forfatterne tager ikke alle udgangspunkt i de samme definitioner, og på den baggrund kunne en strammere og mere eksplicit anvendelse af begreber være hensigtsmæssig. Mange af forfatterne undlader således helt at definere den centrale term »våbenkapløb«. Desuden indebærer artikelsamlingsformen, at mere perifere aspekter af emnet opprioriteres til fordel for emnets kerne. En læser, der starter på relativt bar bund, vil således utvivlsomt savne en introduktion til studiet af den teknologiske dynamiks betydning for våbenkapløbet.

Samtidig er de mange artikler også bogens styrke. Specielt statusdelen og afsnittet om den fremtidige forsknings dagsorden giver et godt overblik over udviklingen i studiet af våbenkapløb, og de mange artikler giver ligeledes et godt billede af de mange mulige tilgange til studiet af våbenkapløbets dynamik. Enkelte af case-studierne bringer endvidere forholdsvis ukendt materiale frem, som givetvis vil berige kommende studier af de konkrete områder.

Peter Michael Pilgaard
Institut for Statskundskab

Henry D. Kass and Bayard L. Catron (eds.), *Images and Identities in Public Administration*, Newbury Park: Sage Publications, 1990, 266 s.

Udgangspunktet for denne bog er forfatternes argumentation for, at vores normale forestillinger omkring den offentlige administration er stærkt traditionsbundne. Det gælder i teorien, det gælder i empiriske analyser, det gælder også hos administrationens praktiske udøvere, embedsmændene. Specielt gør forfatterne gældende, at vores traditionelle tankegang er præget af et mekanistisk, undertiden ligefrem maskinagtigt syn på forvaltningen og dens virksomhed. Samtidig påpeger de, hvordan der i den traditionelle opfattelse af administrationens rolle i et demokratisk samfund er bindinger. De er urealistiske, som mange har gjort gældende. De er også normativt problematiske, synes nogle af bogens forfattere at mene.

Deres alternativ er sympatisk, fordi det er tentativt og famlende. På andre punkter er det derimod dybt problematisk. Men lad os først se på tankegangen. Den går generelt ud på, at man kan bryde fortidens stive tankegange ved at tænke og skrive i billeder eller metaforer. Eksempel: Orion White og Cynthia Swann ser administrationen som en fugl Fønix, der stiger fra asken. Fox og Cochran ser forvaltningen som en platonisk klasse af vogtere. I det første tilfælde gøres der med billedsproget som hjælpemiddel et forsøg på at indkredse nogle nye udfordringer,

vil ikke længere spille en så fremtrædende rolle. Endelig vil kapløbet ikke have den samme grad af stabilitet, som har karakteriseret det amerikansk/sovjetiske kapløb i form af en evne til gensidig afskrækkelse. På baggrund af artiklen synes det mærkeligt, at ingen af de øvrige artikler beskæftiger sig med de udfordringer, et sådan nyt våbenkapløb indebærer.

Bogens største problem er dog dens sammensatte natur. Forfatterne tager ikke alle udgangspunkt i de samme definitioner, og på den baggrund kunne en strammere og mere eksplicit anvendelse af begreber være hensigtsmæssig. Mange af forfatterne undlader således helt at definere den centrale term »våbenkapløb«. Desuden indebærer artikelsamlingsformen, at mere perifere aspekter af emnet opprioriteres til fordel for emnets kerne. En læser, der starter på relativt bar bund, vil således utvivlsomt savne en introduktion til studiet af den teknologiske dynamiks betydning for våbenkapløbet.

Samtidig er de mange artikler også bogens styrke. Specielt statusdelen og afsnittet om den fremtidige forsknings dagsorden giver et godt overblik over udviklingen i studiet af våbenkapløb, og de mange artikler giver ligeledes et godt billede af de mange mulige tilgange til studiet af våbenkapløbets dynamik. Enkelte af case-studierne bringer endvidere forholdsvis ukendt materiale frem, som givetvis vil berige kommende studier af de konkrete områder.

Peter Michael Pilgaard
Institut for Statskundskab

Henry D. Kass and Bayard L. Catron (eds.), *Images and Identities in Public Administration*, Newbury Park: Sage Publications, 1990, 266 s.

Udgangspunktet for denne bog er forfatternes argumentation for, at vores normale forestillinger omkring den offentlige administration er stærkt traditionsbundne. Det gælder i teorien, det gælder i empiriske analyser, det gælder også hos administrationens praktiske udøvere, embedsmændene. Specielt gør forfatterne gældende, at vores traditionelle tankegang er præget af et mekanistisk, undertiden ligefrem maskinagtigt syn på forvaltningen og dens virksomhed. Samtidig påpeger de, hvordan der i den traditionelle opfattelse af administrationens rolle i et demokratisk samfund er bindinger. De er urealistiske, som mange har gjort gældende. De er også normativt problematiske, synes nogle af bogens forfattere at mene.

Deres alternativ er sympatisk, fordi det er tentativt og famlende. På andre punkter er det derimod dybt problematisk. Men lad os først se på tankegangen. Den går generelt ud på, at man kan bryde fortidens stive tankegange ved at tænke og skrive i billeder eller metaforer. Eksempel: Orion White og Cynthia Swann ser administrationen som en fugl Fønix, der stiger fra asken. Fox og Cochran ser forvaltningen som en platonisk klasse af vogtere. I det første tilfælde gøres der med billedsproget som hjælpemiddel et forsøg på at indkredse nogle nye udfordringer,

som fremtidens postmoderne, ja, det kalder de den, administration står overfor. I det andet tilfælde rettes opmærksomheden mod embedsmændenes diskretionære beføjelser.

Det er altsammen meget vel. Problemerne opstår, når det bliver klart, hvilke konsekvenser disse og andre af bogens forfattere drager. De slår et slag for embedsmændene som legitime politiske aktører. De har som gruppe særligt samfundsmæssigt, om man vil etisk ansvar for udviklingen af den politiske dialog i samfundet. De argumenterer også for, at embedsmændenes varetagelse af denne funktion ikke alene er demokratisk legitim. Den er ifølge dem også nødvendig i det alt for pluralistiske og splittede amerikanske samfund.

Da er det, at der for det første er behov for at påpege, hvordan bogens budskab ikke er så nyt og frisk, som image-terminologien lægger op til. Den er en ny emballage for new public administration-skolens gamle budskab om administrationens særlige etiske forpligtelser til at sikre den rigtige politiks realisering. Da er det også, at man får lyst til at efterlyse den politolog, som tør nyformulere nogle af de klassiske krav til embedsmændene i et demokratisk styret system. Også i dag er dette en vigtig opgave.

Jørgen Grønnegård Christensen
Institut for Statskundskab

Lise Lyck (ed.), *The Nordic Countries and the Internal Market of the EEC*, København: Handelshøjskolens Forlag og Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 1990, 235 s., kr. 288,00.

Denne bog indeholder et udvalg af bidrag til et seminar med samme titel, afholdt i april 1989 inden for rammerne af en arbejdsgruppe af forskere ved Handelshøjskolen. Formålet med dette seminar var, i henhold til initiativtagerne, dels at etablere et netværk af forskere interesseret i de økonomiske virkninger af integration, især med henblik på de nordiske lande og EF's indre marked, og dels at udveksle og diskutere ideer og bidrag vedrørende dette emne. Kun 17 af de ialt 30 bidrag, der blev fremlagt under seminaret, er offentliggjort i nærværende bog og heraf nogle i form af sammendrag. Sammendrag af de øvrige bidrag kan dog rekvireres fra Handelshøjskolens Institut for Nationaløkonomi for en pris af 16 kr.

Den europæiske integrationsproces i almindelighed, dens konsekvenser for den økonomiske politiks selvstændighed og for de nordiske lande behandles i seks af de 17 bidrag; tre bidrag behandler forskellige sider og konsekvenser af skatteharmoniseringen og afskaffelsen af grænsekontrol; tre bidrag belyser virkningerne af liberaliseringen af kapitalbevægelser og skabelsen af et integreret europæisk penge- og kapitalmarked; to bidrag dækker virkningen på tredjelandes industrivirksomheder af fjernelsen af tekniske handelshindringer samt specialiseringen af industrivirksomheder inden for Det europæiske økonomiske Rum; endelig behandler tre bidrag konsekvenserne af integrationen for den nordiske